

MPPSC

**Previous Year Paper
Assistant Professor
Sanskrit Grammar 2017**

Test Prime

**ALL EXAMS,
ONE SUBSCRIPTION**



70,000+
Mock Tests



**Personalised
Report Card**



**Unlimited
Re-Attempt**



600+
Exam Covered



**Previous Year
Papers**



500%
Refund



ATTEMPT FREE MOCK NOW

मध्यप्रदेश लोक सेवा आयोग
रेसीडेन्सी एरिया
इन्दौर

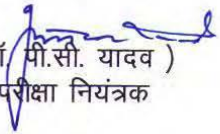
क्रमांक : 130/69/2011/प-9

इन्दौर, दिनांक-02.07.2018

अंतिम उत्तर कुंजी

-:: विज्ञप्ति ::-

सहायक प्राध्यापक परीक्षा-2017 के संदर्भ में आयोग द्वारा जारी विज्ञप्ति क्रमांक 104/69/2011/प-9 दिनांक 22.06.2018 के अंतर्गत प्रावधिक उत्तर कुंजी परीक्षा परिणाम बनाने के पूर्व आयोग की वेबसाईट पर प्रकाशित की गई थी। अभ्यर्थियों से प्राप्त ऑनलाईन आपत्तियों का विषय विशेषज्ञों द्वारा परीक्षण किया गया तथा समस्त ऑनलाईन आपत्तियों का सूक्ष्म परीक्षण करने के पश्चात विषय- संस्कृत व्याकरण के प्रश्न पत्र की अनुशंसित संशोधित अंतिम उत्तर कुंजी बनाई गई है। यह अंतिम उत्तर कुंजी है। इस अंतिम उत्तर कुंजी के आधार पर परीक्षा परिणाम तैयार किया जायेगा। अतः अब इस संबंध में अभ्यर्थियों की किसी प्रकार की आपत्तियों/अभ्यावेदनो पर विचार नहीं किया जायेगा। अभ्यर्थी आयोग की वेबसाईट पर अपना रोल नंबर एवं प्रवेश पत्र पर दिये गये पासवर्ड की सहायता से लॉग-इन कर अपनी रिस्पांस शीट का अवलोकन कर सकते हैं। यह विज्ञप्ति आयोग की वेबसाईट www.mppsc.nic.in, www.mppsc.com & www.mppscdemo.in पर दिनांक 02.07.2018 से उपलब्ध है।


(डॉ. पी.सी. यादव)
परीक्षा नियंत्रक

Assistant Professor Exam - 2017

(Final Answer Key)

Sanskrit Grammer

Q.No: 1 "कौमुदीयं विरच्यते" इत्यत्र कस्मिन्नर्थे लकारः ?

- A भावे
B कर्मणि
C कर्तरि
D करणे

Q.No: 2 हलन्त्यमित्यत्र, अन्योन्याश्रयदोषपरिहाराय भट्टोजिदीक्षितेन कः पक्षः स्वीकृतः ?

- A आवृत्तिः
B तन्त्रम्
C एकशेषः
D समाहारद्वन्द्वः

Q.No: 3 भट्टोजिदीक्षितमते, उपदेशशब्दः?

- A भावघञन्तः
B करणघञन्तः

C कर्मघञन्तः

D कर्तृघञन्तः

Q.No: 4 अ, इति संज्ञा कतिवर्णानां वर्तते ?

A चतुर्विंशतेः

B अष्टादशानाम्

C द्वादशानाम्

D दशानाम्

Q.No: 5 नाञ्जलौ इत्यत्र दीर्घाकारप्रश्लेषे लिङ्गम् ?

A कालसमयेवलासु तुमुन्

B हो ङः

C आदेशप्रत्यययोः

D नामि

Q.No: 6 उपसर्गाः सन्तिः ?

A द्वादश

B द्वाविंशतिः

- C चतुर्विंशतिः
D विंशतिः

Q.No: 7 चादयोऽसत्वे इति सूत्रेण विधीयते ?

- A उपसर्गसंज्ञा
B विभाषासंज्ञा
C धातुसंज्ञा
D निपातसंज्ञा

Q.No: 8 नवेति विभाषा, इत्यत्र इति शब्दस्य किं प्रयोजनम् ?

- A जातिबोधनम्
B स्वरूपबोधनम्
C अर्थबोधनम्
D संज्ञाबोधनम्

Q.No: 9 मनीषा इत्यस्य सन्धिविच्छेदो भवति ?

- A मनि इषा
B मन् ईषा

C मनस् ईषा
D मनीष् आ

Q.No: 10 ईदूतौ च सप्तम्यर्थे इत्यनेन भवति ?

- A गुणसंज्ञा
B प्रकृतिभावः
C प्लुतसंज्ञा
D प्रगृह्यसंज्ञा

Q.No: 11 दन्तोष्ठः इत्यत्र भवति ?

- A गुणः
B पूर्वरूपम्
C पररूपम्
D प्रकृतिभावः

Q.No: 12 "आच्छादयति" इत्यत्र केन सूत्रेण तुगागमो भवति ?

- A दीर्घात्
B आइमाडोश्च

- C पदान्ताद्वा
D छे च

Q.No: 13 सर्पिष्पाशम् इत्यत्र केन सूत्रेण विसर्गस्य मूर्धन्यादेशः ?

- A इदुदुपथस्य चाप्रत्ययः
B कस्कादिषु च
C इणः षः
D इसुसोःसामर्थ्ये

Q.No: 14 "अधश्शिरसी पदे" इत्यनेन भवति ?

- A सादेशः
B विसर्गः
C रेफादेशः
D मूर्धन्यादेशः

Q.No: 15 "ओतो गार्ग्यस्य" इति सूत्रेण भवति ?

- A सलोपः
B यलोपः

- C रलोपः
D विसर्गः

Q.No: 16 ईं चाक्रवर्मणस्य इत्यनेन भवति ?

- A प्लुतः
B ईकारः
C प्रगृह्यम्
D अप्लुतवद्भावः

Q.No: 17 "सञ्छम्भुः इत्यत्र रूपाणि भवन्ति?

- A त्रीणि
B चत्वारि
C पञ्च
D द्वे

Q.No: 18 प्रत्ययार्थः केन सम्बन्धेन व्रीहौ विशेषणम् ?

- A अभेदेन
B समवायेन

C परिच्छेदय-परिच्छेदकभावेन
D संयोगेन

Q.No: 19 कर्तुरीप्सिततमं कर्म इति सूत्रे "कर्तुः" इत्यत्र केन सूत्रेण षष्ठी ?

- A षष्ठी शेषे
B यतश्च निर्धारणम्
C कर्तृकर्मणोः कृति
D क्तस्य च वर्तमाने

Q.No: 20 दुह्यादिविकर्मकधातवः कति सन्ति ?

- A षोडश
B द्वादश
C चतुर्दश
D सप्तदश

Q.No: 21 तृतीयार्थे इत्यनेन भवति ?

- A तृतीयाविभक्तिः
B कर्मप्रवचनीयसंज्ञा

- C करणसंज्ञा
D कर्मसंज्ञा

Q.No: 22 अन्तराऽन्तरेण युक्ते इत्यनेन भवति ?

- A द्वितीया
B तृतीया
C पञ्चमी
D सप्तमी

Q.No: 23 "अनु हरिं सुराः" इति कस्योदाहरणम् ?

- A तृतीयार्थे
B अनुर्लक्षणे
C अनुर्यत्समया
D हीने

Q.No: 24 "दण्डेन घटः" इत्यत्र तृतीया केन सूत्रेण भवति ?

- A तृतीयार्थे
B हीने

C हेतौ
D इत्थंभूतलक्षणे

Q.No: 25 क्रियार्थोपपदस्य च कर्मणि स्थानिनः इत्यनेन भवति ?

- A द्वितीया
B तृतीया
C पञ्चमी
D चतुर्थी

Q.No: 26 "प्रेष्यब्रुवोर्हविषो देवतासम्प्रदाने" इत्यनेन भवति ?

- A षष्ठी
B सम्प्रदानसंज्ञा
C चतुर्थी
D सप्तमी

Q.No: 27 तिरस्कारेऽर्थे प्राणिवर्जे मन्यते: कर्मणि भवति ?

- A षष्ठी
B सप्तमी

- C पञ्चमी
D चतुर्थी

Q.No: 28 प्राग्दीप्यतोऽण, इति सूत्रमस्ति ?

- A अधिकारः
B विधिः
C परिभाषा
D अतिदेशः

Q.No: 29 हरितादिभ्योऽजः इत्यनेन भवति ?

- A अञ्
B फक्
C ढक्
D फञ्

Q.No: 30 भर्गात्त्रैगर्ते इत्यनेन गोत्रेऽर्थे विधीयते ?

- A अञ्
B फक्

- C ढक्
D फञ्

Q.No: 31 क्षुद्राभ्यो वा इत्यस्योदाहरणमस्ति ?

- A गौधेरः
B जाडारः
C काणेरः
D चाटकैरः

Q.No: 32 गोत्रावयवात् इत्यनेन कः आदेशो विधीयते ?

- A ष्यङ्
B ढञ्
C ढक्
D फञ्

Q.No: 33 यज्ञजोश्च इत्यस्योदाहरणं वर्तते ?

- A वात्स्यः
B गर्गीः
C गार्ग्यः
D द्वैप्याः

Q.No: 34 पैलादिभ्यश्च इत्यनेन भवति ?

- A लोपः
B लुप्
C लुक्
D श्लुः

Q.No: 35 कृत्यप्रत्ययाः कस्मिन्नर्थे भवन्ति ?

- A कर्तृकर्मणोः
B कर्तृभावयोः
C कर्तृकरणयोः
D भावकर्मणोः

Q.No: 36 अचो यत् इत्यस्योदाहरणमस्ति ?

- A इत्यः
B चयम्
C शप्यम्
D लभ्यम्

Q.No: 37 "किरः" इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

- A अच्
B टः
C कः
D इरच्

Q.No: 38 भिक्षासेनादायेषु च इत्यनेन प्रत्ययो भवति ?

- A टः
B अच्
C अण्
D कः

Q.No: 39 वशंवदः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

- A टः
B खच्
C कः
D खश्

Q.No: 40

"खित्यनट्ययस्य" इत्यनेन भवति ?

- A दीर्घः
B खः
C लुक
D ह्रस्वः

Q.No: 41. "दर्शनीयमानी" केन णिनिप्रत्ययः ?

- A सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये
B करणे यजः
C मनः
D आत्ममाने खश्च

Q.No: 42. क्षैधातोः क्तप्रत्यये सति किं रूपम् ?

- A क्षयितः
B क्षामः
C क्षातः
D क्षैतः

Q.No: 43 "सुपानः" इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

- A युच्
B युक्
C ल्युः
D शानच्

Q.No: 44 "अपामार्गः" इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

- A अञ्
B अण्
C घञ्
D टः

Q.No: 45 अन्यथैवं कथमित्थंसु सिद्धाप्रयोगश्चेत् इत्यनेन भवति ?

- A घञ्
B अञ्
C घः
D णमुल्

Q.No: 46 चयः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

- A अच्
B यत्
C अप्
D कः

Q.No: 47 तथायुक्तं चानीप्सितम् इत्यनेन कर्मसंज्ञा भवति ?

- A गृहं याति
B पुस्तकं याचते रामम्
C मथुरामास्ते
D फलमदन् पठति पुस्तकम्

Q.No: 48 राममध्यापयति न्यायशास्त्रम् इत्युदाहरणं भवति ?

- A कर्तुरीप्सिततमं कर्म
B अकथितं च
C गतिबुद्धिप्रत्यावसनार्थशब्दकर्मा-०
D अधिशीङ्स्थासां कर्म

Q.No: 49 "अभिनिविशश्च" इति सूत्रं विदधाति ?

- A कर्तृसंज्ञाम्
- B कर्मसंज्ञाम्**
- C करणसंज्ञाम्
- D सम्प्रदानसंज्ञाम्

Q.No: 50 पचति इत्यत्र शाब्दिकमते बोधो भवति ?

- A पाकानुकूलाभावना
- B भावनानुकूलः पाकः
- C एकाश्रयकः पाकानुकूलव्यापारः**
- D पाकानुकूलव्यापारानुकूला कृतिः

Q.No: 51 "सुः पूजायाम्" इति विहितकर्मप्रवचनीयसंज्ञाप्रयोजनमस्ति ?

- A द्वितीयाविधानम्
- B सप्तमीविधानम्
- C षत्वाभावविधानम्**
- D अत्ययसंज्ञाविधानम्

Q.No: 52 "योजनं सरला गङ्गा" इत्युदाहरणम्, अस्य सूत्रस्य विद्यते ?

- A कर्मणि द्वितीया
- B अन्तराऽन्तरेण युक्ते
- C कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीया
- D कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे

Q.No: 53 'अपवर्गे तृतीया' इत्यत्र अपवर्गपदार्थोऽस्ति ?

- A मोक्षप्राप्तिः
- B स्वर्गप्राप्तिः
- C धनप्राप्तिः
- D फलप्राप्तिः

Q.No: 54 महाभाष्यग्रन्थं विरचितवान् ?

- A गोणिकापुत्रः
- B दाक्षीपुत्रः
- C सतीपुत्रः

D रङ्गोजिभट्टपुत्रः

Q.No: 55 वार्त्तिकानि विरचितानि सन्ति ?

A वररुचिना

B शाकलेन

C भारद्वाजेन

D गालवेन

Q.No: 56 सरस्वतीकण्ठाभरणव्याकरणग्रन्थः कस्मिन् प्रदेशे लिखितः ?

A उत्तरभारते

B मध्यभारते

C दक्षिणभारते

D पूर्वभारते

Q.No: 57 पाणिनीयव्याकरणे प्रथमः प्रक्रियाग्रन्थकारोऽस्ति ?

A शेषकृष्णः

B धर्मकीर्तिः

- C रामचन्द्रः
D भट्टोजिदीक्षितः

Q.No: 58 शब्दकौस्तुभग्रन्थो विरचितः ?

- A नागेशेन
B कौण्डभट्टेन
C भट्टोजिदीक्षितेन
D हरिजिदीक्षितेन

Q.No: 59 शब्दानुशासनस्य अपरं नाम वर्तते ?

- A व्याकरणम्
B प्रयोजकम्
C साक्षात्प्रयोजनम्
D आनुषाङ्गिकप्रयोजनम्

Q.No: 60 'स्थूलपृषती' इत्यत्रास्ति मुख्यःस्वरः ?

- A पूर्वपदप्रकृतिस्वरः

- B समासान्तोदात्तः
C समासादयुदात्तः
D सर्वानुदात्तः

Q.No: 61 अपशब्दैर्दृष्यति ?

- A वाग्योगविद्
B अवाग्योगविद्
C उभौ
D नोभौ

Q.No: 62 स्त्रीवत् प्रणामः तं प्रति करणीयो यः ?

- A प्रत्यभिवादवाक्ये नाम्नः प्लुतिं जानाति ।
B प्रत्यभिवादवाक्ये नाम्नः प्लुतिं न जानाति ।
C प्रत्यभिवादवाक्ये नाम्नः प्लुतिं जानाति करोति च ।
D प्रत्यभिवादवाक्ये नाम्नः प्लुतिं न मनुते ।

Q.No: 63 चतुर्षु वाक् परिमितिपदेषु तुरीयां वाचं वदन्ति ?

Adda247

- A पशवः
B पक्षिणः
C मनुष्याः
D जलचराः

Q.No: 64 भद्रा लक्ष्मीः तेषां वाण्यां स्थिता ये ?

- A मीमांसकाः
B वैयाकरणाः
C नैयायिकाः
D पौराणिकाः

Q.No: 65 समुचितनामकरणे समर्थाः सन्ति ?

- A शब्दिकाः**
B वैदिकाः
C ज्योतिर्विदः
D मीमांसकाः

Q.No: 66 सत्यदेवाः के भवन्ति पतञ्जलिमते ?

Adda247

- A मीमांसकाः
B न्यायविदः
C शब्दतत्त्वविदः
D योगतत्त्वविदः

Q.No: 67 प्राकृतवैकृतभेदौ विद्येते ?

- A द्रव्यस्य
B स्फोटस्य
C ध्वनेः
D गुणस्य

Q.No: 68 स्फोटग्रहणे मुख्यं कारणमस्ति ?

- A प्राकृतध्वनिः
B वैकृतध्वनिः
C उभौ
D कश्चिदन्यः

Q.No: 69

शाब्दिकसिद्धान्ते मुख्योऽस्ति ?

- A वर्णस्फोटः
- B पदस्फोटः
- C अखण्डपदस्फोटः
- D अखण्डवाक्यस्फोटः

Q.No: 70 शाब्दिकनये ब्रह्मणः स्वरूपमस्ति ?

- A शिवतत्त्वात्मकम्
- B नारायणतत्त्वात्मकम्
- C शक्तितत्त्वात्मकम्
- D शब्दतत्त्वात्मकम्

Q.No: 71 स्फोटस्य भेदाः सन्ति ?

- A एकादश
- B दश
- C नव
- D अष्ट

Q.No: 72 शब्दविवर्तसिद्धान्तोऽस्ति ?

- A पुराणविदाम्
- B वेदविदाम्
- C न्यायविदाम्
- D स्फोटविदाम्

Q.No: 73 शब्दब्रह्मणोपलब्धिसाधनं प्रतिमा चास्ति ?

- A वेदः
- B पुराणम्
- C काव्यम्
- D इतिहासः

Q.No: 74 वेदशाखासु शब्दानां दृश्यते मुख्यत्वेन ?

- A प्रयोगः
- B विचारः
- C यत्शक्तित्वम्
- D किञ्चिदन्यत्

Q.No: 75 एकपदागमा विद्या युक्ता भवति ?

- A चिद्रूपेण
- B अचिद्रूपेण
- C चिदचिद्रूपेण
- D प्रणवरूपेण**

Q.No: 76 स्फोटरूपं जगद् विवर्तोऽस्ति ?

- A परब्रह्मणः
- B नारायणब्रह्मणः
- C शब्दब्रह्मणः**
- D शिवब्रह्मणः

Q.No: 77 अक्षरसमाम्नायपदेन गृह्यन्ते ?

- A पाणिनिसूत्राणि
- B योगसूत्राणि
- C शिवसूत्राणि**

D सांख्यसूत्राणि

Q.No: 78 शब्दपरायणं कथितवान् ब्रह्मविद् बृहस्पतिः ?

A चन्द्राय

B इन्द्राय

C शिवाय

D पाणिनये

Q.No: 79 महाभाष्यस्य प्रथमव्याख्याकारोऽस्ति ?

A भर्तृहरिः

B शेषकृष्णः

C नारायणभट्टः

D कौण्डभट्टः

Q.No: 80 भट्टोजिदीक्षितलिखितसिद्धान्तकौमुदीटीकायाः नाम विद्यते ?

A बालमनोरमा

B रत्नप्रभा

C प्रौढमनोरमा
D तत्त्वबोधिनी

Q.No: 81 भर्तृहरिविरचितव्याकरणदर्शनग्रन्थोऽस्ति ?

A शतकत्रयम्
B महाभाष्यदीपिका
C वाक्यपदीयम्
D भागवृत्तिः

Q.No: 82 काशिकान्यासकारोऽस्ति ?

A हरदत्तः
B कैयटः
C जिनेन्द्रबुद्धिः
D नागेशः

Q.No: 83 नागेशस्योद्द्योतटीका विद्यते ?

A वाक्यपदीये
B

वाक्यपदीयस्वोपज्ञटीकायाम्

- c महाभाष्यप्रदीपे
D काशिकापदमञ्जर्याम्

Q.No: 84 शिवसूत्रेषु णकाराद्यनुबन्धकर्त्ता भवति ?

- A पाणिनिः
B स्वयं शिवः
C व्याडिः
D पतञ्जलिः

Q.No: 85 शाब्दिकेषु परमप्रमाणग्रन्थोऽस्ति ?

- A वाक्यपदीयम्
B महाभाष्यम्
C व्याकरणसिद्धान्तसुधानिधिः
D शब्दकौस्तुभः

Q.No: 86 कैयटजनकस्य नाम विद्यते ?

Adda247

- A जैय्यटः
- B उव्वटः
- C रुद्रटः
- D मम्मटः

Q.No: 87 नागेशस्य पितुर्नाम वर्तते ?

- A रामदत्तः
- B विष्णुदत्तः
- C कृष्णदत्तः
- D शिवभट्टः

Q.No: 88 पाणिनिलिखितमहाकाव्यमस्ति ?

- A जाम्बवतीविजयम्
- B यादवाभ्युदयम्
- C धातुकाव्यम्
- D कृष्णचरितकाव्यम्

Q.No: 89

क्रियान्तराकाङ्क्षानुत्थापकतावच्छेदकरूपवत्वेनाभिधीयमानो भवति ?

- A फलम्
- B सिद्धाक्रिया
- C संख्या
- D साध्याक्रिया

Q.No: 90 वाक्यस्य प्रथमान्तार्थमुख्यविशेष्यकशाब्दबोधो भवति ?

- A आनुमानिकनये
- B शाब्दिकनये
- C भाट्टनये
- D नागेशमते

Q.No: 91 कर्तृकर्मणोः तिङ्गर्थत्वे प्रमाणमस्ति ?

- A कर्तृकर्मणोः कृति
- B कर्तृकरणे कृता बहुलम्
- C कर्तृकर्मणोश्च भूकृजोः
- D लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः

Q.No: 92 कर्तृकर्मसंख्याकाला एतेऽर्थाः सन्ति ?

A धातौ:

B तिङाम्

C प्रातिपदिकस्य

D कृताम्

Q.No: 93 एकाश्रयिकावर्तमानकालिकी गलविलाधसंयोगानुकूलाभावना इति बोधः खादति पदस्य भवति ?

A बौद्धमते

B भाट्टमते

C प्रमाणविन्मते

D सांख्यमते

Q.No: 94 तङ् - यक् - चिणादयः एते, आश्रयाऽन्वयं व्यञ्जयन्ति ?

A काले

B धातौ

C फले

D

कर्तरि

Q.No: 95 ईप्सिततमं कर्म भवति ?

- A त्रिविधम्
B चतुर्विधम्
C पञ्चविधम्
D षड्विधम्

Q.No: 96 कर्मवद्भावो न भवति एतस्मिन् कर्मणि ?

- A निर्वर्त्ये
B विकार्ये
C प्राप्ये
D कस्मिँस्चिदन्यस्मिन्

Q.No: 97 फलव्यापारौ धात्वर्थः इति मतमस्ति ?

- A सांख्यविदः
B

Adda247

प्राचीन-वैयाकरणानाम्

- C वाक्यविदः
D योगविदः

Q.No: 98 कालस्यान्वयो भवति शाब्दिकमते ?

- A संख्यायाम्
B फले
C व्यापारे
D आश्रये

Q.No: 99 फलव्यापारयोः भिन्नाधिकरणवृत्तितयां धातुर्भवति ?

- A अकर्मकः
B सकर्मकः
C द्विकर्मकः
D कश्चिदन्यः

Q.No: 100 यद्व्यापाराव्यहितफलमुपजायते तद्भवति ?

Adda247

A	करणम्
B	सम्प्रदानम्
C	अपादानम्
D	अधिकरणम्

Q.No: 101 प्रकृतधात्वर्थप्रधानीभूतव्यापारजन्यफलाश्रयत्वेनेच्छाविषयत्वमिति लक्षणमस्ति ?

A	कर्तुः
B	कर्मणः
C	करणस्य
D	अधिकरणस्य

Q.No: 102 शुद्धः, प्रयोजकः, कर्मकर्ता इति भेदाः भवन्ति ?

A	कर्तुः
B	कर्मणः
C	करणस्य
D	सम्प्रदानस्य

Q.No: 103 चैत्रः चैत्रं गच्छति इति वाक्यं वार्यते वैयाकरणैः ?

A

परसमवेतत्वनिवेशाद्

- B फलाश्रयाभावात्
C एकस्योभयसंज्ञाया असम्भवात्
D परया कर्तृसंज्ञया बाधात्

Q.No: 104 द्वितीयातृतीयासप्तमीविभक्तीनामर्थो भवति शाब्दिकमते ?

- A भावना
B कृतिः
C फलम्
D आश्रयः

Q.No: 105 चतुर्थीविभक्तेरर्थो भवति ?

- A दानम्
B देयवस्तु
C उद्देश्यम्
D उदासीनम्

Q.No: 106 अनिराकरणात् प्रेरणात् अनुमतेः, इति त्रिविधं स्वरूपं भवति ?

Adda247

A	कर्तुः
B	कर्मणः
C	सम्प्रदानस्य
D	अपादानस्य

Q.No: 107 विश्लेषहेतुक्रियाश्रयप्रतियोगिकाभावत्वे सति विभागाश्रयत्वमिति लक्षणमस्ति ?

A	करणस्य
B	सम्प्रदानस्य
C	अपादानस्य
D	अधिकरणस्य

Q.No: 108 निदिष्टविषयं, किञ्चिदुपात्तविषयम् अपेक्षितक्रियम् इति भेदाः भवन्ति ?

A	करणस्य
B	सम्प्रदानस्य
C	अपादानस्य
D	अधिकरणस्य

Q.No: 109 कर्तृकर्मद्वारा क्रियाजनकत्वे सति आश्रयनिष्ठोद्देश्यतानिरूपितविधेयतावत्वमिति लक्षणं वर्तते ?

A	कर्तुः
B	

कर्मणः
C अपादानस्य
D अधिकरणस्य

Q.No: 110 प्रकृतधात्वर्थप्रधानीभूतव्यापारनिष्ठाधेयतानिरूपिताश्रयतात्वमिति लक्षणेन गृह्यते ?

A कर्ता
B कर्म
C करणम्
D अधिकरणम्

Q.No: 111 भाट्टमते धात्वर्थो भवति ?

A फलम्
B व्यापारः
C उभौ
D कश्चिदन्यः

Q.No: 112 प्राचीनमीमांसकमते धात्वर्थोऽस्ति ?

A फलम्
B व्यापारः
C

कालः
D कृतिः

Q.No: 113 शाब्दबोधे करणं भवति ?

- A जायमानं पदम्
B शक्तियुक्तं पदम्
C शक्तिरहितं पदम्
D पदज्ञानम्

Q.No: 114 पदार्थधीः शाब्दबोधे किं भवति ?

- A स्मरणम्
B ज्ञानम्
C व्यापारः
D करणम्

Q.No: 115 न्यायमते वृत्तिर्भवति ?

- A द्विधा
B त्रिधा
C चतुर्था

D पञ्चधा

Q.No: 116 ईश्वरेच्छा भवति ?

A लक्षणा

B शक्तिः

C व्यञ्जना

D तात्पर्याख्या

Q.No: 117 शक्तिरूपः सम्बन्धो भवति ?

A पदेन सह पदस्य

B पदेन सह लक्ष्यार्थस्य

C पदेन सह व्यङ्ग्यार्थस्य

D पदेन सह पदार्थस्य

Q.No: 118 शक्तिग्रहं वदन्ति ?

A वृद्धाः

B युवानः

C मातरः

D बालिकाः

Q.No: 119 न्यायनये आख्यातार्थो भवति ?

- A भावना
B कृतिः
C व्यापारः
D कर्ता

Q.No: 120 "जानाति" इत्यत्र लक्षणा भवति ?

- A कर्तृत्वे
B कर्मत्वे
C आश्रयत्वे
D करणत्वे

Q.No: 121 नश्यति इत्यत्र लक्षणया आख्यातार्थो वर्तते ?

- A प्रतियोगित्वम्
B अनुयोगित्वम्
C सम्बन्धित्वम्
D विपर्ययत्वम्

Q.No: 122 नीलादिपदानां नीलविशिष्टे शक्तिर्जायते ?

- A कोशेन
- B व्याकरणेन
- C वेदान्तेन
- D मीमांसया

Q.No: 123 पुत्रस्ते जातः, कन्या ते गर्भिणी इत्यत्र सुखदुःखयोः समानत्वं न्यायमते प्रतीयते ?

- A व्यञ्जनया
- B प्रत्यक्षेण
- C लक्षणया
- D अनुमानेन

Q.No: 124 यवपदस्य वाक्यशेषात् शक्तिर्भवति ?

- A कङ्गौ
- B धान्ये
- C दीर्घशूके
- D जले

Q.No: 125 "शक्तं पदम्" कतिविधम् ?

- A एकविधम्
- B द्विविधम्
- C त्रिविधम्
- D चतुर्विधम्**

Q.No: 126 योगरूढस्योदाहरणमस्ति ?

- A घटः
- B पङ्कजम्**
- C मण्डपम्
- D रथन्तरम्

Q.No: 127 शक्यसम्बन्धो भवति ?

- A व्यञ्जना
- B शक्तिः
- C लक्षणा**
- D तात्पर्यम्

Q.No: 128 "काकेभ्यो दधि रक्ष्यताम्" इत्यत्र काकपदस्य लक्षणा भवति ?

A दध्युपघातके

B काके

C शुनि

D बिडाले

Q.No: 129 काकेभ्यो दधि रक्ष्यताम् इत्यत्र का विजायते ?

A जहत्स्वार्था लक्षणा

B अजहत्स्वार्थालक्षणा

C जहदजहल्लक्षणा

D शक्तिः

Q.No: 130 द्विरेफपदस्य सम्बन्धो भमरे विजायते ?

A लक्षणया

B व्यञ्जनया

C लक्षितलक्षणया

D शक्त्या

Q.No: 131 चित्रगुरित्यादौ गोपदस्य लक्षणा भवति ?

- A गवि
- B वृषभे
- C गोवत्से
- D गोस्वामिनि**

Q.No: 132 पूर्वपदे लक्षणा भवति ?

- A अट्ययीभावे
- B तत्पुरुषे**
- C बहुव्रीहौ
- D द्वन्द्वे

Q.No: 133 कर्मधारयस्थले बोधो भवति ?

- A भेदमूलकः
- B अभेदमूलकः**
- C उभयमूलकः
- D संयोगमूलकः

Q.No: 134 "निषादस्थपतिं याजयेत्" अनेन समासनिर्णये न्यायः ज्ञाप्यते ?

- A गुणभूतः
B गौरवमूलकः
C मुख्यभूतः
D लघुमूलकः

Q.No: 135 एकपदार्थः परपदार्थसम्बन्ध उच्यते ?

- A अभिधा
B योग्यता
C आसत्तिः
D लक्षणा

Q.No: 136 वह्निना सिञ्चति इत्यत्र न वर्तते ?

- A शक्तिः
B आसत्तिः
C उपपत्तिः
D योग्यता

Q.No: 137 तात्पर्यं परिकीर्तितम् ?

Adda247

A	इच्छा
B	ईश्वरेच्छा
C	वक्तुरिच्छा
D	वक्तुर्ज्ञानम्

Q.No: 138 अत्ययीभावो भवति ?

A	उत्तरपदार्थप्रधानः
B	पूर्वपदार्थप्रधानः
C	उभयपदार्थप्रधानः
D	अन्यपदार्थप्रधानः

Q.No: 139 स्तोकाण्तिदूरार्थकृच्छ्राणिकतेन इत्यनेन भवति ?

A	तृतीयासमासः
B	चतुर्थीसमासः
C	पञ्चमीसमासः
D	सप्तमीसमासः

Q.No: 140 अतद्गुणसंविज्ञानबहुव्रीहेः उदाहरणं किम् ?

A	
---	--

	लम्बकर्णः
B	पीताम्बरः
C	कण्ठकालः
D	चित्रगुः

Q.No: 141	दिक्पूर्वदात् संजायाम् भवति ?
A	टः
B	जः
C	टच्
D	कः

Q.No: 142	कर्मधारयसमासः तद्भेदत्वेन कुत्र पठितः ?
A	अव्ययीभावे
B	बहुव्रीहौ
C	तत्पुरुषे
D	द्वन्द्वे

Q.No: 143	गोस्त्रियोरूपसर्जनस्य इत्यनेन भवति ?
A	ह्रस्वः

- B पुंवद्भावः
C समासः
D टच् प्रत्ययः

Q.No: 144 तत्पुरुषस्याङ्गुलेः संख्याव्ययादेः इत्यनेन भवति ?

- A टच्
B अण्
C कः
D अच्

Q.No: 145 जलजाक्षी इत्यत्र समासान्तप्रत्ययो भवति ?

- A टच्
B षच्
C अण्
D अप्

Q.No: 146 निष्ठाप्रत्ययान्तः शब्दः बहुव्रीहौ कुत्र प्रयुज्यते ?

- A मध्ये
B

पूर्वे परे च

C पूर्वे

D परे

Q.No: 147 "शिवकेशवौ" इत्यत्र कस्मिन् चार्थे द्वन्द्वसमासो भवति ?

A समुच्चये

B अन्वाचये

C समाहारे

D इतरेतरयोगे

Q.No: 148 "द्वन्द्वश्च प्राणितूर्यसेनाङ्गानाम्" इत्यनेन भवति ?

A समासान्तः

B एकवद्भावः

C पुंवद्भावः

D ह्रस्वः

Q.No: 149 गम् धातोः लङ्लकारस्य प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?

A अगच्छत्

- B अगमत्
- C अगमः
- D अगमिष्यत्

Q.No: 150 भूधातोः लोटलकारस्य उत्तमपुरुषद्विवचने किं रूपम् ?

- A भवावः
- B भवाव**
- C भवेव
- D भ्यास्व

Q.No: 151 व्रजधातोः लुङ्लकारस्य प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?

- A अव्रजीत्
- B अव्रजत्
- C अव्राजित्
- D अव्राजीत्**

Q.No: 152 पा पाने धातोः आशीर्लिङः प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?

- A पायात्
- B

	पाय्यात्
C	पेयात्
D	पिब्यात्

Q.No: 153 त्रपूष् धातोः लिटः प्रथमपुरुषस्यैकवचने किं रूपम् ?

A	त्रेपे
B	तत्रापे
C	तेपे
D	तत्रपे

Q.No: 154 एध् धातोः लङ्लकारस्य उत्तमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?

A	ऐधेय
B	ऐधे
C	ऐधे
D	एधेय

Q.No: 155 दयायासश्च इत्यनेन विधीयते ?

A	रम्
B	सम्प्रसारणम्
C	

परस्मैपदभावः

D आम्

Q.No: 156 "भृञ् भरणे" धातोः आशीर्लिङि- परस्मैपदे प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?

A भीयात्

B भूयात्

C भ्रियात्

D भीर्यात्

Q.No: 157 अदः सर्वेषाम् इत्यनेन भवति ?

A इट्

B अट्

C घस्वृ

D धिः

Q.No: 158 "एधि" इति कस्य धातोः रूपम् ?

A अस् भुवि

B इङ् अध्ययने

C

इण् गतौ

D इन्धी दीप्तौ

Q.No: 159 कसस्याचि इत्यनेन भवति ?

A कसादेशः

B दीर्घः

C ईट्

D लोपः

Q.No: 160 ब्रूञ् धातोः लिट् लकारे प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?

A ब्रुव

B ब्रवाव

C उवाच

D ब्रुवे

Q.No: 161 अधिजगे इति रूपं वर्ततेऽस्य धातोः ?

A गैधातोः

B गम् धातोः

C इड्धातोः
D गृधातोः

Q.No: 162 अचकमत इति रूपमस्ति ?

- A लटः
B लडः
C लुङः
D लृङः

Q.No: 163 श्रीयात् इति पदमस्ति ?

- A श्रीयशब्दस्य पञ्चम्यन्तम्
B विधिलिङः
C आशिष् लिङः
D लोटः

Q.No: 164 हरिशब्दस्य सप्तम्येकवचने रूपं निष्पद्यते ?

- A हरे
B हरी
C हर्योः

D हरो

Q.No: 165 जानशब्दो नपुंसकलिङ्गे एव भवति ?

A भावल्युङन्तः

B कर्मल्युङन्तः

C करणल्युङन्तः

D अधिकरणल्युङन्तः

Q.No: 166 ग्लौशब्दस्य लिङ्गमस्ति ?

A पुल्लिङ्गम्

B स्त्रीलिङ्गम्

C नपुंसकलिङ्गम्

D पुन्नपुंसकलिङ्गम्

Q.No: 167 हरिभ्यामिति रूपं न निष्पद्यते ?

A तृतीयायाम्

B चतुर्थ्याम्

C पञ्चम्याम्

D षष्ठ्याम्

Q.No: 168 भानुशब्दस्य षष्ठीबहुवचने रूपमस्ति ?

A भान्वाम्

B भानुनाम्

C भानूनाम्

D भानवाम्

Q.No: 169 रैशब्दस्य तृतीयाद्विवचने रूपं भवति ?

A रैभ्याम्

B राभ्याम्

C रायभ्याम्

D रायाभ्याम्

Q.No: 170 ज्ञानशब्दस्य 'ज्ञाने' इति रूपं न भवति ?

A प्रथमाविभक्तौ

B द्वितीयाविभक्तौ

C षष्ठीविभक्तौ

D सप्तमीविभक्तौ

Q.No: 171 हरिशब्दस्य द्वितीयादविवचने रूपं भवति ?

- A हरी
- B हर्यो
- C हरी
- D हरयौ

Q.No: 172 रायः इति रूपं न भवति शब्दस्य ?

- A प्रथमायाम्
- B द्वितीयायाम्
- C तृतीयायाम्
- D पञ्चम्याम्

Q.No: 173 ऐऔच् इति सूत्रारम्भसामर्थ्यात् एतयोः सवर्णसंज्ञा न भवति ?

- A इ + ई
- B उ + ऊ
- C ओ + औ
- D ऋ + ॠ

Q.No: 174 एचामयं भेदो नास्ति ?

- A हस्वभेदः
B दीर्घभेदः
C प्लुतभेदः
D उदात्तादिभेदः

Q.No: 175 लण् घटकणकारमादाय प्रत्याहाराः भवन्ति ?

- A एकः
B द्वौ
C त्रयः
D चत्वारः

Q.No: 176 संयोगान्तलोपो निषिद्ध्यते ?

- A यणः
B यञः
C यमः
D ययः

Q.No: 177 बुद्धिः पर्यवतिष्ठते इत्यत्राचसन्धिरस्ति ?

- A

	यण् सन्धिः
B	गुणसन्धिः
C	दीर्घसन्धिः
D	वृद्धिसन्धिः

Q.No: 178	सङ्गस्तेषूपजायते इत्यत्र सन्धिरस्ति ?
A	यण्
B	गुणः
C	वृद्धिः
D	दीर्घः

Q.No: 179	पतञ्जलिरित्यस्य सन्धिविच्छेदो भवति ?
A	पत + अञ्जलिः
B	पत् + अञ्जलिः
C	पतत् + अञ्जलिः
D	पतम् + जलिः

Q.No: 180	कामक्रोधोद्भवं वेगम् इत्यत्र अच् सन्धिरस्ति ?
-----------	---

A	गुणः
B	वृद्धिः
C	पररूपम्
D	पूर्वरूपम्

Q.No: 181 सीमन्तः इत्यत्र सन्धिरस्ति ?

A	पररूपम्
B	पूर्वरूपम्
C	सन्ध्यभावः
D	गुणः

Q.No: 182 अप + ऋच्छति इत्यत्र का सन्धिः भविष्यति ?

A	गुणः
B	वृद्धिः
C	पररूपम्
D	पूर्वरूपम्

Q.No: 183 वर्धते इमौ मृगौ इत्यत्र सन्धिरस्ति ?

Adda247

A	अयादिसन्धिः
B	गुणसन्धिः
C	प्रकृतिभावसन्धिः
D	सन्ध्यभावः

Q.No: 184 गवामृतमित्यत्र सन्धिरस्ति ?

A	अयादिसन्धिः
B	अवडादेशसन्धिः
C	पूर्वरूपसन्धिः
D	पररूपसन्धिः

Q.No: 185 वनेऽपि दोषाः प्रभवन्ति रागिणाम् इत्यत्र सन्धिरस्ति ?

A	पररूपम्
B	पूर्वरूपम्
C	गुणः
D	प्रकृतिभावः

Q.No: 186 अल्पश्च कालः इत्यत्र सन्धिरस्ति ?

A	ष्टत्वम्
B	शुत्वम्
C	जशत्वम्
D	कश्चिदन्यः

Q.No: 187 समो मकारस्य राट्शब्दे परे अनुस्वारो न भवति ?

A	निपातनात्
B	निषेधात्
C	विधायकाभावात्
D	मकारविधानसामर्थ्यात्

Q.No: 188 हत्वार्थकामांस्तु गुरुनिर्हैव इत्यत्र रुत्वादिसन्धिर्भवति अनेन सूत्रेण ?

A	समः सुटि
B	पुमः खय्यम्परे
C	नश्छट्यप्रशान्
D	नृन् पे

Q.No: 189 प्राणाघातान्निवृत्तिरित्यत्र सन्धिरस्ति ?

Adda247

- A श्चुत्वम्
B जश्त्वम्
C अनुस्वारः
D अनुनासिकः

Q.No: 190 चिक्रेथ इति रूपं भवति ?

- A कृञ् करणे
B क्रीञ् द्रव्यविनिमये
C कृ विक्रमे
D कृञ् हिंसायाम्

Q.No: 191 एष्टा इति रूपं भवति ?

- A ईक्ष दर्शने धातोः
B इण् गतौ धातोः
C इषु इच्छायाम् धातोः
D इन्धी दीप्तौ धातोः

Q.No: 192 वृञ् धातोः लुटः प्रथमपुरुषैकवचने रूपमस्ति ?

Adda247

- A वर्त्ता
B वरिता
C वरीता
D वरिता, वरीता

Q.No: 193 चोरयामासुः इति रूपं वर्त्तते ?

- A आशिष् लिङः
B लोटः
C विधिलिङः
D लिटः

Q.No: 194 अजीगणत्, अजगणत् इति रूपं सिध्यति ?

- A भ्वादिगणे
B तनादिगणे
C ऋयादिगणे
D चुरादिगणे

Q.No: 195 'हुश्नुवो सार्वधातुके' इति सूत्रं करोति ?

A

	वृद्धिम्
B	गुणम्
C	द्वित्वम्
D	यणम्

Q.No: 196	द्रव्यगुणक्रियात्मककार्यत्रयनिरूपितनिर्व्यापारसव्यापारवृत्तिमान् भवति ?
A	द्रव्यम्
B	गुणः
C	उपाधिः
D	हेतुः

Q.No: 197	सहस्रेण सहस्राय वा क्रीता शाटिका इयम् इत्युदाहरणं भवति ?
A	धारेरुत्तमर्णः
B	स्पृहेरीप्सितः
C	परिक्रयणे सम्प्रदानमन्यतस्याम्
D	क्रियार्थोपपदस्य च कर्मणि स्थानिनः

Q.No: 198	शकारेत्संज्ञकस्य धातुविहितप्रत्ययस्य संज्ञा भवति ?
-----------	--

A	सार्वधातुकम्
B	आर्धधातुकम्
C	उभे
D	काचिदन्या

Q.No: 199 वैयाकरणमते कस्य शब्दत्वापत्तिरिष्यते ?

A	पदस्य
B	वायोः
C	ज्ञानस्य
D	अणोः

Q.No: 200 क्रिया भेदिका भवति ?

A	व्यापारस्य
B	कालस्य
C	फलस्य
D	पदस्य

